

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки і права

Кафедра іноземних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної роботи

М. І. Соловей

(підпис)

« 04 » червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНГЛІЙСЬКА МОВА

(за професійним спрямуванням)

для студентів

галузь знань	24 Сфера обслуговування
спеціальність	242 Туризм
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Туристичне обслуговування
статус дисципліни	нормативна

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021 – 2022
Семестр	VII, VIII
Кількість кредитів ЄКТС	8
Мова навчання	англійська
Форма підсумкового контролю	залік, іспит

КИЇВ – 2021

Розробник:

Хоменко О. В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов

Схвалено на засіданні кафедри іноземних мов,
протокол № 12 від 17 червня 2021 р.

Завідувач кафедри _____ Л. Ф. Васильчук

Схвалено на засіданні вченої ради факультету економіки і права,
протокол № 10 від 24 червня 2021 р.

Голова вченої ради факультету _____ Н. С. Жданова

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни “Англійська мова (за професійним спрямуванням)” на четвертому курсі першого (бакалаврського) рівня передбачає комплексну реалізацію відповідних цілей, а саме: практичної, когнітивної, виховної, освітньої, розвиваючої, професійно-орієнтованої та соціальної мети.

Практична мета полягає у формуванні у студентів професійно-орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності.

Когнітивна мета передбачає розвиток повного спектру когнітивних умінь: порівнювати, аналізувати, осмислювати, усвідомлювати, рефлексувати тощо.

Розвиваюча мета спрямована на розвиток у студентів мовних здібностей, культури мовної поведінки, навчальних умінь, інтересу до вивчення мови, таких властивостей особистості як стійкі позитивні емоції, волюві якості, пам'ять, рефлексія тощо.

Освітня мета передбачає використання мови, що вивчається для підвищення загальної культури студентів, розширення їхнього кругозору, знань про країни, мова яких вивчається (Великобританія, США, Австралія, Канада) їх реаліями та про навколишній світ у цілому.

Професійно-орієнтована мета передбачає розвиток професійних вмінь туризмознавця: професійно-орієнтованих мовленнєвих вмінь в аудіюванні, говорінні (усний переклад), читанні і письмі (письмовий переклад), медіації; професійно-орієнтованої лінгво-соціокультурної компетенції.

Соціальна мета спрямована на розвиток здатності вступати в комунікативні стосунки, готовність і бажання взаємодіяти з іншими, впевненість в собі, почуття толерантності, що сприяє функціонуванню в академічній сфері.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 8 кредитів ЄКТС; 240 год., у тому числі:

лекції – не передбачено.

семінарські заняття – не передбачено

практичні заняття – 120 год.

консультації – не передбачено

самостійна робота – 120 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1. Знати словниковий мінімум обсягом в 2000-2500 лексичних одиниць в межах визначеної програмної тематики; граматичний матеріал передбачений програмою; лінгво-країнознавчий матеріал передбачений програмою.

3.2. Вміти аудіювати монологічне та діалогічне мовлення в професійній сферах при безпосередньому спілкуванні та в звукопису при швидкості 250 складів за хвилину; читати оригінальні тексти професійної сфери спілкування (ознайомлювальне читання – 200 слів/хв., читання вголос – 130 слів/хв); орфографічно, пунктуаційно грамотно писати звіти, пам'ятки, ділові листи, emails, тощо; змістовно, ясно і логічно зв'язно написати характеристику, визначення, пояснення до побаченого, прочитаного, почутого; розповісти,

описати, охарактеризувати, пояснити, порівняти прочитані самостійно або прослухані тексти, зробити повідомлення; вести бесіду/ дискусію, висловлювати ставлення до змісту реплік співрозмовника; демонструвати знання лінгво-країнознавчого матеріалу.

3.3. Володіти навичками переключення мислення та синхронізації слухової рецепції і мовлення, технікою перекладу (перекладацькими прийомами, трансформаціями, замінами), використовувати, у разі потреби, компресію, декомпресію і компенсацію інформації.

4. Анотація навчальної дисципліни: вивчення дисципліни передбачає формування у студентів професійно-орієнтованої міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності, підґрунтям якої є сформована протягом попередніх років навчання іншомовна (англійська) комунікативна компетентність, з метою їхньої підготовки та подальшого удосконалення англійської професійно орієнтованої комунікативної компетентності студентів в академічному та професійному середовищах. Крім того, студенти оволодіють засобами англійської мови деякими фаховими знаннями з економіки, менеджменту, маркетингу, фінансів. В рамках курсу передбачається формування у студентів м'яких навичок (soft skills), зокрема навичок ефективної презентації.

Програма складається з 2 модулів. У першому модулі “ **Forms of Business Ownership. Business Organisational Structures. Leadership in Business**” студенти познайомляться з основними типами та формами власності бізнесу, з типами організаційних структур бізнесу, ознайомляться з концепціями лідерства. В межах цього модуля студенти навчатимуться робити ефективні презентації, а також письмово висловлювати свої думки у формі абзацу. У другому модулі “**Developing a Business Strategy. Marketing. Corporate Finance**” студенти ознайомляться з концепціями стратегічного планування, будуть вміти робити SWOT аналіз, ознайомляться з сучасними вимогами до ділової кореспонденції та сформулюють вміння писати ділові листи та бізнес-звіти. Засобами англійської мови студенти ознайомляться з поняттями маркетингового міксу, матеріального/ нематеріального продукту. Також вони отримають базові знання з функціонування корпоративних фінансів. У рамках кожного модуля студенти будуть формувати вміння дискутувати, вести бесіду англійською мовою.

Навчальна програма дисципліни розрахована на досягнення рівня володіння мовою B2, який є стандартом для ступеня бакалавра.

5. Завдання навчальної дисципліни пов'язано з формуванням у студентів першого (бакалаврського) рівня загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК11 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК16. Здатність використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та передавати власну думку в усній і письмовій формах.

Фахові компетентності:

ФК29. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.

ФК30. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

6. Очікувані результати з навчання дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація)		Форми (та/або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.1	Знати основні теоретичні поняття з економіки, менеджменту, меркетингу та фінансів.	Практичне заняття, самостійна робота (Методи за типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний; проблемного викладу, евристична бесіда, дослідницький. Метод проєктів).	Усне індивідуальне опитування, фронтальне опитування. Методи письмового контролю і самоконтролю. Методи комп'ютерного контролю: тестування Вибірковий контроль.

1.2	Знати фахову терміносистему, кліше і лексику, в межах програмної тематики та типових комунікативних ситуацій професійної сфери спілкування;	Практичне заняття, самостійна робота (Методи за типом пізнавальної діяльності: репродуктивний. Методи за логікою передачі і сприймання інформації: дедуктивний).	Індивідуальне опитування, групове опитування. Методи письмового контролю і самоконтролю. Тестовий контроль. Методи комп'ютерного контролю: тестування
1.3	Знати основні теоретичні положення програмної граматики, володіти знаннями про особливості усного мовлення на відміну від писемного мовлення	Практичне заняття, самостійна робота (Методи за типом пізнавальної діяльності: пояснювально-рецептивний; Методи за логікою передачі і сприймання інформації: дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний).	Методи письмового контролю і самоконтролю. Тестовий контроль. Методи комп'ютерного контролю: тестування
1.4	Знати структуру презентації, дискусії	Практичне заняття, самостійна робота (Методи за типом пізнавальної діяльності: евристична бесіда. Метод проєктів).	Усне індивідуальне опитування - презентація. Модульна контрольна робота. Залік. Іспит.

1.5	Знати сучасні вимоги до ділової кореспонденції	Практичне заняття, самостійна робота (Методи за логікою передачі і сприймання інформації: дедуктивний, аналітико-синтетичний. Методи за типом пізнавальної діяльності: репродуктивний).	Методи письмового контролю і самоконтролю.
2.1	Вміти сприймати англомовний текст на слух з урахуванням можливих труднощів сприйняття усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів англійської мови, або особам, які не є носіями англійської мови; лексичні та синтаксичні лакуни або прогалини в усних повідомленнях тощо)	Практичне заняття, самостійна робота (Практичний метод - Система вправ для навчання аудіювання: Підсистема 1- некомунікативні рецептивні вправи для формування навичок аудіювання; Підсистема 2: умовно-комунікативні рецептивні, комунікативні рецептивні вправи для розвитку вмінь аудіювання).	Тестовий контроль. Модульна контрольна робота

<p>2.2</p>	<p><i>Вміти</i> адекватно реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу англomовну інформацію під час обговорень, бесід, що пов'язані з проблемами майбутньої професійної діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> - давати чіткі, систематично розгорнуті описи англійською мовою широкого кола питань з ділової сфери; - аргументувати англійською мовою думки/погляди з додатковими положеннями та відповідними прикладами; - обмінюватися інформацією англійською мовою з широкого кола питань, пов'язаних з професійною діяльністю, адекватно реагувати та висловлювати свої думки, користуючись засобами поєднання висловлювань 	<p><i>Практичне заняття, самостійна робота (Практичний метод - Система вправ для навчання діалогічного мовлення:</i></p> <p>комунікативні рецептивно-продуктивні з використанням штучних вербальних опор для створення мікродіалогів та з використанням природних для створення діалогів таких функціональних типів - розпитування, обмін враженнями, обговорення.</p> <p><i>Система вправ для навчання монологічного мовлення:</i></p> <p>комунікативно продуктивні вправи з використанням опор для формування вміння висловлюватися на понадфразовому рівні; комунікативні репродуктивні/продуктивні вправи з використанням природних опор для формування вміння висловлюватися на текстовому рівні у формі повідомлення, презентації, розповіді, доказу, переконання.</p> <p><i>Методи за типом пізнавальної діяльності:</i></p> <p>проблемного викладу, евристична бесіда, дослідницький).</p>	<p>Усне індивідуальне, групове опитування. Тестовий контроль</p>
------------	--	--	--

2.3	<p><i>Вміти</i> розуміти автентичні тексти, пов'язані з спеціальністю, з газет, спеціалізованих фахових журналів та Інтернет джерел та висловлювати думку щодо прочитаного;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вилучати необхідну інформацію з автентичних професійно-орієнтованих текстів, використовуючи різні типи та стратегії читання; - прогнозувати інформацію, користуючись для цього "ключами", напр., заголовками, підзаголовками, ім'ям автора та ін. - тлумачити, порівнювати, зіставляти таблиці, графіки та схеми; - ретельно вести облік прочитаного матеріалу та складати короткий зміст прочитаного, стисло викладаючи зміст тексту як в усній так і в письмовій формі. логічно структуруючи ідеї; - розуміти та використовувати основні терміни відповідної галузі знань; 	<p><i>Практичне заняття, самостійна робота (Система вправ для навчання читання: Підсистема 3 - умовно-комунікативні рецептивні та репродуктивні вправи на підготовку до читання; комунікативні рецептивні вправи на читання з розумінням основного змісту, з повним розумінням змісту, з пошуком інформації).</i></p>	<p>Тестовий контроль. Методи письмового контролю і самоконтролю. Модульна контрольна робота. Іспит</p>
-----	--	---	--

<p>2.4</p>	<p><i>Вміти</i> - писати тексти різного спрямування, пов'язані з професійною сферою, у стандартному форматі та відповідному стилі, користуючись базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткій, логічно об'єднаний дискурс;</p> <ul style="list-style-type: none"> - писати ділову документацію з високим ступенем граматичної коректності; - користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткій, логічно об'єднаний дискурс; - розрізняти різні стилістичні реєстри писемного мовлення з колегами, працедавцями, коли здійснюються різні наміри спілкування; - розуміти/ писати автентичну професійну кореспонденцію (напр., листи, факси, електронні повідомлення). 	<p><i>Практичне заняття, самостійна робота (Система вправ для навчання письма: Підсистема 3 - комунікативні продуктивні вправи з використанням штучних опор для оволодіння писемним висловлюванням на рівні понадфразової єдності та з використанням природних опор для написання ділових листів, звітів, плану, протоколів зустрічей та анотацій).</i></p>	<p>Методи письмового контролю і самоконтролю. Модульна контрольна робота. Іспит</p>
------------	---	---	---

3.1	<p><i>Здатність спілкуватися рідною та англійською мовою як усно, так і письмово у діловій сфері.</i></p>	<p><i>Практичне заняття, самостійна робота (Методи за логікою передачі і сприймання інформації: дедуктивний, аналітико-синтетичний. Методи за типом пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний; проблемного викладу, евристична бесіда, дослідницький. Системи вправ з навчання усім видам мовленнєвої діяльності).</i></p>	<p>Індивідуальне опитування, групове опитування. Методи письмового контролю і самоконтролю. Тестовий контроль. Методи комп'ютерного контролю: тестування. Залік. Іспит</p>
-----	---	--	--

ПРН07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.				+	+		+					
ПРН08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.									+			
ПРН11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами) на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.							+		+	+		
ПРН13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.	+			+					+	+	+	
ПРН19. Аргументовано відстоювати власні позиції у розв'язанні професійних завдань.							+		+	+		

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

Форми та критерії оцінювання студентів: оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Англійська мова» протягом відповідного семестру має таку структуру:

1) Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів з дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» з формою підсумкового контролю ЗАЛК:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна та самостійна навчальна робота студента.	50
2.	Модульна контрольна робота (МКР).	50

2) Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів з курсу «Англійська мова» з формою підсумкового контролю ІСПИТ:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна та самостійна навчальна робота студента.	50
2.	Модульна контрольна робота (МКР).	20
3.	Іспит.	30

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 10. Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить 4,33, з округленням до десятої частки – 4,3. Отриману оцінку множимо на 10: $4,3 \times 10 = 43$. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Студенти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття. Таким чином, **максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50**.

Підсумковий модульний контроль проводиться у вигляді написання *модульної контрольної роботи*, що спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння знань, навичок та вмінь, визначених у програмі навчальної дисципліни «Англійська мова (за професійним спілкуванням)» для відповідного семестру.

Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

Форма підсумкового контролю: ЗАЛІК	Форма підсумкового контролю: ІСПИТ
---	---

« відмінно »– 50 балів; « добре »– 40 балів; « задовільно »– 30 балів; « незадовільно »– 20 балів.	« відмінно »– 20 балів; « добре »– 15 балів; « задовільно »– 10 балів; « незадовільно »– 5 балів
---	---

Неявка на МКР – 0 балів.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання:

ЗАЛІК

з дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)»

Умовою допуску до семестрового заліку є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж **42 балів** (критично-розрахунковий мінімум). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт та виконання самостійної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. У випадку відсутності студента з поважних причин здійснюються відпрацювання та перездача модульної контрольної роботи.

- Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

- Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **Е** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Підсумкова оцінка у 1 семестрі виставляється у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка у шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90-100 балів – А

зараховано

82-89 балів – В

75-81 бал – С

66-74 бали – D

60-65 балів - E

59 балів і нижче - FX

не зараховано

ІСПИТ

з дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)»

Студентам, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «**відмінно**», за шкалою ЄКТС – **A**. **Підсумковий рейтинговий бал** виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала студента **30 балів**. Студенти, семестровий рейтинг яких становить 62 і менше балів, складають іспит. На іспит з англійської мови виноситься увесь навчальний матеріал першого і другого модулів. Екзамен відбувається в усній формі і проводиться за білетами, кожен з яких містить **3** питання.

Екзамен відбувається в усній формі. Максимальний екзаменаційний бал становить **30**. Викладач оцінює відповідь студента на екзамені у 4-бальній шкалі. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

- «**відмінно**» – 30 балів;
- «**добре**» – 23 бали;
- «**задовільно**» – 18 балів;
- «**незадовільно**» – 0 балів.

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала) за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	“відмінно”
80 – 89	B	“добре”
70 – 79	C	
60 – 69	D	“задовільно”
50 – 59	E	
40 – 59	FX	“незадовільно” з
0-39	F	“незадовільно” з

Якщо студент на екзамені з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («**відмінно**» («5»), «**добре**» («4»), «**задовільно**» («3»)), то такому студенту виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **E**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Організація оцінювання

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу аудіо та аудіовізуальних текстів. Графік проведення поточного оцінювання - після кожної теми

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

“5” виставляється студенту за:

ОВОЛОДІННЯ ФАХОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ: Студент опанував фаховими знаннями у межах тематики, використовуючи основну та додаткову рекомендовану літературу; може вільно оперувати отриманою інформацією, професійною термінологією та обґрунтовувати власну точку зору англійською мовою.

АУДІЮВАННЯ. Розуміння на слух до 90-100% фактичної інформації, що стосується тем зазначених в програмі. Розрізнення як основного змісту, так і специфічних деталей.

ЧИТАННЯ. Розрізнення як основного змісту, так і специфічних деталей в залежності від виду читання (рівень розуміння від 90 до 100%).

МОНОЛОГІЧНЕ МОВЛЕННЯ. Вміння робити висловлювання, що повністю відповідають заданій темі, логічно побудовані, повно відображають тему, мовні засоби різноманітні, кількість фраз відповідає програмним вимогам, темп мовлення нормальний.

ДІАЛОГІЧНЕ МОВЛЕННЯ. У діалогічному мовленні бесіда відповідає заданій ситуації, рівень імпровізації при формулюванні висловлювань високий, мовні засоби різноманітні, наявність фраз, що стимулюють співрозмовника до бесіди, кількість реплік відповідає програмним вимогам, швидкість реакцій висока.

ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ. Вміння передавати інформацію та думки/ідеї на теми зазначені в програмі, перевіряти й запитувати інформацію, формулювати проблему з належною точністю, демонструючи високий рівень володіння лексичними одиницями і граматичними структурами. При цьому орфографія, пунктуація відповідають нормі.

Високий рівень володіння **фонетичним, лексичним і граматичним** матеріалом курсу.

ПЕРЕКЛАД. Вміння здійснювати **навчальний усний та письмовий переклад** як на рівні речення так і на рівні тексту, демонструючи високий рівень володіння лексичними одиницями і граматичними структурами, вміння перевираження змісту вихідного тексту засобами системи мови перекладу та адаптації

перекладного тексту, що утворюється, до комунікативної компетенції адресата перекладу: мовній нормі мови перекладу.

“4” виставляється студенту за:

ОВОЛОДІННЯ ФАХОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ: Студент опанував фаховими знаннями у межах тематики, використовуючи основну та додаткову рекомендовану літературу; може оперувати отриманою інформацією, професійною термінологією та обґрунтовувати власну точку зору англійською мовою.

АУДІОВАННЯ. Розуміння навчальних аудіо-матеріалів на 89-75%

ЧИТАННЯ. Розрізнення як основного змісту, так і більшість специфічних деталей. Вміння знаходити необхідну інформацію, основні положення в тексті або текстах. Рівень розуміння при читанні від 75 до 89%

МОНОЛОГІЧНЕ МОВЛЕННЯ. Вміння робити висловлювання, що повністю відповідають заданій темі, логічно побудовані, досить повно відображають тему, мовні засоби різноманітні, кількість фраз відповідає (або трохи менша) програмним вимогам, темп мовлення нормальний.

ДІАЛОГІЧНЕ МОВЛЕННЯ. У діалогічному мовленні бесіда відповідає заданій ситуації, рівень імпровізації у формулюванні висловлювань високий, мовні засоби різноманітні, наявність фраз, що стимулюють співрозмовника до бесіди, кількість реплік відповідає (або трохи менша) програмним вимогам, швидкість реакцій висока. Наявність фонетичних, лексичних і граматичних помилок, що свідчать про засвоєність мовного матеріалу курсу на 75-89%.

ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ. Вміння в письмовій формі передавати інформацію та думки/ідеї на теми, зазначені в програмі, перевіряти й запитувати інформацію, формулювати проблему з належною точністю. Досить високий рівень володіння лексичними одиницями і граматичними структурами, але при цьому наявні орфографічні або пунктуаційні помилки (від 4 до 8 на 1,5-2 стор.)

ПЕРЕКЛАД. Може здійснювати навчальний усний та письмовий переклад як на рівні речення так і на рівні тексту. Вміння перевираження змісту вихідного тексту засобами системи мови перекладу та адаптації перекладного тексту до мовної норми мови перекладу. Наявність лексичних, граматичних, орфографічних та пунктуаційних помилок (до 8 на 1,5-2 стор.)

“3” виставляється студенту за:

ОВОЛОДІННЯ ФАХОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ: Студент опанував фаховими знаннями у межах тематики, використовуючи лише основну рекомендовану літературу; може переказати отриману інформацію англійською мовою.

АУДІОВАННЯ. Розуміння навчальних аудіо-матеріалів на 74-60%

ЧИТАННЯ. Розуміння текстів для читання, що стосуються тем зазначених в програмі, розрізняючи основний зміст, але не сприймаючи більшість специфічних деталей. Рівень розуміння при читанні від 75 до 89%.

МОНОЛОГІЧНЕ МОВЛЕННЯ. Вміння робити висловлювання, що відповідає заданій темі, але порушена логіка побудови висловлювання, тема розкривається

не повністю, мовні засоби не різноманітні, кількість фраз менша за програмні вимоги, темп мовлення уповільнений.

ДІАЛОГІЧНЕ МОВЛЕННЯ. У діалогічному мовленні бесіда відповідає заданій ситуації, але рівень імпровізації у формулюванні висловлювань низький, мовні засоби не різноманітні, відсутні фрази, що стимулюють співрозмовника до бесіди, кількість реплік нижча за програмні вимоги, швидкість реакцій уповільнена. Наявність фонетичних, лексичних і граматичних помилок, що свідчать про засвоєння мовного матеріалу курсу на 60-74%.

ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ. Передача інформації та думок/ідей на теми, формулювання проблеми носить досить поверховий характер. Досить низький рівень володіння лексичними одиницями і граматичними структурами (60-74%). Наявність великої кількості орфографічних або пунктуаційних помилок (від 8 до 12 на 1,5-2 стор)

ПЕРЕКЛАД. В перекладі наявне не завжди коректне вживання лексичних одиниць і граматичних структур, не повна відповідність змісту вихідного та перекладного тексту

“2” виставляється студенту за:

ОВОЛОДІННЯ ФАХОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ: Студент не опанував фаховими знаннями у межах тематики ; не може переказати отриману інформацією англійською мовою.

АУДІОВАННЯ. Розуміння навчальних аудіо текстів на 59 і нижче %

ЧИТАННЯ. Розрізнення 49% і менше % основного змісту і не сприйняття деталей.

МОНОЛОГІЧНЕ МОВЛЕННЯ. У монологічному мовленні висловлювання не відповідають заданій темі, нелогічно побудовані, не відображають тему, мовні засоби не різноманітні, кількість фраз менша за програмні вимоги, темп мовлення уповільнений.

ДІАЛОГІЧНЕ МОВЛЕННЯ. У діалогічному мовленні бесіда не відповідає заданій ситуації, відсутня імпровізація у формулюванні висловлювань, мовні засоби не різноманітні, відсутні фрази, що стимулюють співрозмовника до бесіди, кількість реплік нижча за програмні вимоги, швидкість реакцій уповільнена. Наявні численні фонетичні, лексичні і граматичні помилки, що свідчать про засвоєння мовного матеріалу курсу на 59% і нижче.

ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ. В писемному мовленні здійснення передачі інформації та думок/ідей на теми, формулювання проблеми носить дуже поверховий характер. Низький рівень володіння лексичними одиницями і граматичними структурами (59 і нижче %). Наявність великої кількості орфографічних або пунктуаційних помилок (більше 12)

ПЕРЕКЛАД. В перекладі наявне не коректне вживання лексичних одиниць і граматичних структур, не відповідність змісту вихідного та перекладного тексту.

Вимоги до заліку

Залік відбувається в усній формі і проводиться за білетами, кожен з яких містить три питання. Кожна складова білету оцінюється за 4-бальною шкалою ("Відмінно", "Добре", "Задовільно", "Незадовільно"). Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних складових заліку.

На заліку студенти повинні уміти:

- розуміти та відповідно реагувати на загальну та конкретну інформацію у таких видах текстів як інтерв'ю, новини, оголошення, діалоги та монологи в межах вивченої тематики;
- усно висловлюватися у формі діалогу чи монологу в межах запропонованої тематики;
- аргументувати власну точку зору поясненням та фактами;
- чітко формулювати зміст проблеми, аналізувати причини та наслідки,
- переваги та недоліки обраних рішень;
- вживати часові форми в непрямій мові та пасивні конструкції у комунікативних ситуаціях.

Структура заліку

1.Бесіда за тематикою програмного матеріалу на основі заданої теми з використанням лексичного мінімуму (без попередньої підготовки) (4 хв.).

2.Усний переклад 5 речень з української на англійську мову з використанням програмної лексики та граматичних структур (без попередньої підготовки).

Оцінювання відповідей.

Перше питання

Параметри оцінювання:

виконання комунікативного завдання;
вміння аргументовано й послідовно викладати свою точку зору;
готовність до спілкування;
володіння активною лексикою і граматичними конструкціями;
грамотність мовлення.

Критерії оцінювання:

“Відмінно” виставляється за

повне виконання комунікативного завдання;
вільне володіння активною лексикою і граматичними структурами;
вміння вільно та аргументовано висловлювати свою точку зору;
грамотність мовлення (допускається 1-2 мовних помилки).

“Добре” виставляється за

достатньо вільне володіння монологічним мовленням;
володіння в достатньому обсязі лексичним мінімумом і граматичними структурами, передбаченим програмою;
вміння достатньо вільно та аргументовано висловлювати свої думки;

грамотність мовлення (допускається 3-4 мовних помилки).

“Задовільно” виставляється за

недостатньо вільне володіння монологічним мовленням;

недостатньо чітко та ясно висловлення своєї думки через обмежений запас слів;

грамотність мовлення (допускається 5-8 мовних помилок).

“Незадовільно” виставляється за

невиконання комунікативного завдання;

невміння висловлювати свою точку зору;

грамотність мовлення (більше 8 помилок).

Друге питання:

Параметри оцінювання:

виконання перекладу 5 речень;

володіння активною лексикою і граматичними конструкціями;

грамотність мовлення.

Критерії оцінювання:

“Відмінно” виставляється за

повне виконання завдання (перекладено 5 речень);

вільне володіння лексичним та граматичним матеріалом в повному обсязі, передбаченим програмою. Допускається 1-2 граматичних помилки.

“Добре” виставляється за

повне виконання завдання (перекладено 4-5 речень);

вільне володіння лексичним та граматичним матеріалом в повному обсязі, передбаченим програмою. Допускається 3-4 граматичних помилки.

“Задовільно” виставляється за

неповне виконання завдання (перекладено 2-3 речення);

погане володіння лексичним та граматичним матеріалом,

передбаченим програмою. Допускається 5-6 граматичних помилок.

“Незадовільно” виставляється за

невиконання завдання (перекладено 0-1 речення);

погане володіння лексичним та граматичним матеріалом,

передбаченим програмою. Більше 8 помилок.

“Відмінно” виставляється при оцінках “5”, “5” або “5”, “4”.

“Добре” виставляється при оцінках: “4”, “4” або “4”, “3”.

“Задовільно” виставляється при оцінках: “3”, “3” або “3”, “2”.

“Незадовільно” виставляється при оцінках: “2”, “2”.

Вимоги до іспиту

Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних складових екзамену. На **екзамені** студент має виконати такі **завдання**:

1. Прочитати та переказати основну інформацію автентичного тексту з тематики дисципліни.
2. Перекласти 5 речень з української мови на англійську.
3. Висловитись за комунікативною ситуацією (Презентація).

Критерії оцінювання.

I. Переказ тексту.

"Відмінно" виставляється за:

достовірну передачу змісту тексту під час переказу (17-15 розгорнутих речень) (90 -100%). Допускається не більше двох граматичних або лексичних помилок при фонетично правильному оформленні мовлення (не більше двох фонетичних помилок). Темп мовлення нормальний (135 – 160 сл./хв.).

"Добре" виставляється за:

повну передачу змісту тексту під час переказу (14-13 розгорнутих речень) (89-75%). Допускається не більше 4 мовних помилок (граматичних або лексичних) при фонетично правильному оформленні мовлення (не більше 3-х фонетичних помилок). Темп мовлення помірний (110 – 134 сл./хв.).

"Задовільно" виставляється за:

неповну передачу змісту тексту під час переказу (12-11 розгорнутих речень) (74-60%). Допускається не більше 6 лексичних або граматичних помилок та не більше 4 фонетичних помилок. Темп мовлення сповільнений (90 – 109 сл./хв.).

"Незадовільно" виставляється за:

неповну передачу змісту тексту під час переказу (менше 11 речень) (<60%). Відповідь студента містить велику кількість мовних помилок (більше 6 лексичних або граматичних помилок) при фонетично неправильному оформленні мовлення (більше 4 фонетичних помилок). Темп мовлення занадто повільний (89 і менше сл./хв.).

Оцінка	Рівень сформованості вмінь та навичок	Обсяг висловлення	Кількість помилок (лексичних/граматичних)	Кількість помилок (фонетичних)	Темп мовлення
«5»	100%-90%	17-15 реч.	<2	<2	135-160 сл./хв..
«4»	89%-75%	14-13 реч.	<4	<3	110-134 сл./хв..
«3»	74%-60%	12-11 реч.	<6	<4	90-109 сл./хв..
«2»	< 60%	< 11 реч.	>6	>4	<89 сл./хв..

2. Для оцінювання першого та другого завдання застосовуються критерії оцінювання монологічне висловлення за комунікативною ситуацією.

"Відмінно" виставляється за:

мовлення студента, яке відповідає комунікативним вимогам ситуації спілкування; логічну побудову монологічного висловлення та розкриття теми; правильне вживання мовних засобів (лексичних, граматичних), якими студент оволодів протягом навчального семестру; фонетично правильно оформлене мовлення; дотримання відповідного темпу мовлення (135 – 160 сл./хв.); відповідність обсягу висловлювання вимогам програми (27-30 речень) (90-100%).

Допускається не більше 2-х мовних помилок (граматичних або лексичних) та не більше двох фонетичних помилок.

"Добре" виставляється за:

мовлення студента, яке відповідає комунікативним вимогам ситуації спілкування; логічну побудову монологічного висловлення та розкриття теми; правильне вживання мовних засобів (лексичних, граматичних), якими студент оволодів протягом навчального семестру; фонетично правильно оформлене мовлення; помірний (середній) темп мовлення (110 – 134 сл./хв.); дещо менший обсяг висловлювання (23-26 речень) (89-75%), ніж передбачено вимогами програми (27-30 речень).

Допускається не більше 4-х мовних помилок (граматичних або лексичних) та не більше 3-х фонетичних помилок.

"Задовільно" виставляється за:

мовлення студента, яке відповідає комунікативним вимогам ситуації спілкування; логічну побудову монологічного висловлення та достатнє розкриття теми; правильне вживання мовних засобів, якими студент володів до вивчення курсу; невживання мовних засобів (лексичних, граматичних), якими студент оволодів/мав оволодіти протягом навчального семестру; повільний темп мовлення (90 – 109 сл./хв.); обсяг висловлювання 22-18 речень (74-60%).

Допускається не більше 6-х мовних помилок (граматичних або лексичних) та не більше 4-х фонетичних помилок.

"Незадовільно" виставляється за:

мовлення студента, яке не повною мірою відповідає комунікативним вимогам ситуації спілкування; відсутність логічності в побудові монологічного висловлення; нерозкриття теми; обмеженість уживаності мовних засобів (лексичних, граматичних), якими студент мав оволодіти протягом навчального семестру; фонетично неправильно оформлене мовлення (більше 4 фонетичних помилок); занадто повільний темп мовлення (89 і менше сл./хв.); обсяг висловлення – менше 18 речень (<60%).

Наявність більше 9 мовних помилок.

Оцінка	Рівень сформованості вміння та навичок	Обсяг висловлення	Кількість помилок (лексичних/граматичних)	Кількість помилок (фонетичних)	Темп мовлення
«5»	100%-90%	27-30 реч.	<2	<2	135-160 сл./хв..
«4»	89%-75%	23-26 реч.	<4	<3	110-134 сл./хв..
«3»	74%-60%	22-18 реч.	<6	<4	90-109 сл./хв..
«2»	< 60%	< 18 реч.	>6	>4	<89 сл./хв..

II. Переклад 5 речень.

"Відмінно" виставляється за:

Виконуючи переклад речень усно студент демонструє високий рівень володіння лексичними одиницями та граматичними структурами, вивченими протягом навчального семестру; вміння перевираження змісту вихідного тексту засобами системи мови перекладу та адаптації мовної норми мови перекладу. При достовірному перекладі 5 речень з української мови на англійську мову допускається 1-2 граматичні або лексичні помилки при фонетично правильному оформленні мовлення (не більше двох фонетичних помилок). Темп мовлення нормальний (135 – 160 сл./хв.)..

"Добре" виставляється за:

Виконуючи переклад речень усно студент демонструє в цілому правильне вживання мовних засобів (лексичних, граматичних), якими студент оволодів протягом навчального семестру, вміння перевираження змісту вихідного тексту засобами системи мови перекладу та адаптації перекладного тексту, що утворюється, до мовної норми мови перекладу; темп мовлення помірний (середній) (110 – 134 сл./хв.).

Допускається не більше 4 мовних помилок (граматичних або лексичних) при фонетично правильному оформленні мовлення (не більше трьох фонетичних помилок).

"Задовільно" виставляється за:

Виконуючи переклад речень усно студент демонструє часткові (неповні) знання лексичних одиниць та граматичних структур, якими студент оволодів/мав

оволодіти протягом навчального семестру; робить переклад, передаючи зміст речень не досить точно. Темп мовлення повільний (90 – 109 сл./хв.).

Допускається не більше 6 лексичних або граматичних помилок та не більше 4 фонетичних помилок.

"Незадовільно" виставляється за:

Виконуючи переклад фрагменту тексту/речень усно студент демонструє неправильне вживання/ невживання мовних засобів (лексичних, граматичних), якими студент оволодів/мав оволодіти протягом навчального семестру. При цьому студент допускає більше 6 лексичних або граматичних помилок та 5 і більше фонетичних помилок. Темп мовлення занадто повільний (89 і менше сл./хв.)

Оцінка	Рівень сформованості вміння та навичок	Обсяг висловлення	Кількість помилок (лексичних/граматичних)	Кількість помилок (фонетичних)	Темп мовлення
«5»	100%-90%	5 реч.	<2	<2	135-160 сл./хв..
«4»	89%-75%	5 реч.	<4	<3	110-134 сл./хв..
«3»	74%-60%	5 реч.	<6	<4	90-109 сл./хв..
«2»	< 60%	5 реч.	>6	>5	<89 сл./хв..

III. Монологічне висловлення за комунікативною ситуацією (презентація).

"Відмінно" виставляється за:

мовлення студента, яке відповідає комунікативним вимогам ситуації спілкування; логічну побудову монологічного висловлення та розкриття теми; правильне вживання мовних засобів (лексичних, граматичних), якими студент оволодів протягом навчального семестру; фонетично правильно оформлене мовлення; дотримання відповідного темпу мовлення (135 – 160 сл./хв.); відповідність обсягу висловлювання вимогам програми (27-30 речень) (90-100%).

Допускається не більше 2-х мовних помилок (граматичних або лексичних) та не більше двох фонетичних помилок.

"Добре" виставляється за:

мовлення студента, яке відповідає комунікативним вимогам ситуації спілкування; логічну побудову монологічного висловлення та розкриття теми; правильне вживання мовних засобів (лексичних, граматичних), якими студент

оволодів протягом навчального семестру; фонетично правильно оформлене мовлення; помірний (середній) темп мовлення (110 – 134 сл./хв.); дещо менший обсяг висловлювання (23-26 речень) (89-75%), ніж передбачено вимогами програми (27-30 речень).

Допускається не більше 4-х мовних помилок (граматичних або лексичних) та не більше 3-х фонетичних помилок.

"Задовільно" виставляється за:

мовлення студента, яке відповідає комунікативним вимогам ситуації спілкування; логічну побудову монологічного висловлення та достатнє розкриття теми; правильне вживання мовних засобів, якими студент володів до вивчення курсу; невживання мовних засобів (лексичних, граматичних), якими студент оволодів/мав оволодіти протягом навчального семестру; повільний темп мовлення (90 – 109 сл./хв.); обсяг висловлювання 22-18 речень (74-60%).

Допускається не більше 6-х мовних помилок (граматичних або лексичних) та не більше 4-х фонетичних помилок.

"Незадовільно" виставляється за:

мовлення студента, яке не повною мірою відповідає комунікативним вимогам ситуації спілкування; відсутність логічності в побудові монологічного висловлення; нерозкриття теми; обмеженість уживаності мовних засобів (лексичних, граматичних), якими студент мав оволодіти протягом навчального семестру; фонетично неправильно оформлене мовлення (більше 4 фонетичних помилок); занадто повільний темп мовлення (89 і менше сл./хв.); обсяг висловлення – менше 18 речень (<60%).

Наявність більше 9 мовних помилок.

Оцінка	Рівень сформованості вмінь та навичок	Обсяг висловлення	Кількість помилок (лексичних/граматичних)	Кількість помилок (фонетичних)	Темп мовлення
«5»	100%-90%	27-30 реч.	<2	<2	135-160 сл./хв..
«4»	89%-75%	23-26 реч.	<4	<3	110-134 сл./хв..
«3»	74%-60%	22-18 реч.	<6	<4	90-109 сл./хв..
«2»	< 60%	< 18 реч.	>6	>4	<89 сл./хв..

Виконання кожного завдання оцінюється окремо.

За іспит виставляється оцінка, яка дорівнює середньому арифметичному балу за всі три завдання, округленому до цілого числа і трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

«відмінно» – 30 балів;

«добре» – 23 бали;

«задовільно» – 18 балів;

«незадовільно» – 0 балів.

Максимальний экзаменаційний бал становить **30**.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять.

№ п/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин						
		Денна форма				Заочна форма		
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі	
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарські / практичні заняття
<i>Модуль I</i>								
Модуль 1. Forms of Business Ownership. Business Organisational Structures. Leadership in Business.								
1	Unit 1. Forms of business organization. Company's Structure. Effective Presentation Skills Workshop	40		20	20			
2	Unit 2. Business Organisational Structure. Effective Paragraph Writing Workshop	40		20	20			
3	Unit 3 Leadership in Business.	40		20	20			

	Skills: Giving presentation. Exchanging information. Discussion. Paragraph Writing Revision of Active Voice/Passive Voice Business plans writing. Discussion. Reported Speech. Infinitive/Gerund Conditionals.								
	Разом годин за Модуль 1	120		60	60				
Модуль 2. Developing a Business Strategy. Marketing. Corporate Finance									
1	Unit 4. Business Strategy/ SWOT analysis	40		20	20				
2	Unit 5. Marketing Mix. Developing a product	40		20	20				
3	Unit 6. Corporate Finance. P&L reports	40		20	20				

Skills: Writing business reports, Participating in discussions Reading for specific purposes Presenting and passing on information Giving and receiving feedback. Modals. Complex object/subject								
Разом годин за Модуль 2	120		60	60				
Усього год за рік	240		120	120				

10. Рекомендовані джерела

Основні

1. Intelligent business. Coursebook. Intermediate business English/ Pearson Educations Limited, 2010. - 178 p.
2. The Business Book/ Dorling Kindersley, 2014. - 352 p.
3. Erica Williams Presentation in English/ Macmillan Education, 2008. - 74p
4. J.C. Spender Business Strategy: Managing Uncertainty, Opportunity, and Enterprise, 2014. - 305 p
5. Cambridge English for Marketing/ CUP, 2010 - 120 p.
6. Carlos Islam, Dorothy Zemach Paragraph Writing: From Sentence to Paragraph/ Macmillan, 2005. - 108p.

Додаткові

1. Jim C. Collins Good to Great: Why some companies make the leap...and others don't/ HarperCollins, 2001. - 320p
2. Philip Kotler, Gary Armstrong, Veronica Wong, John Saunders Principles of Marketing// Fifth European Edition/ Pearson, 2008. - 1015p.

3. Stephen A. Ross, Randolph W. Westerfield, Bradford D. Jordan Fundamentals of Corporate Finance/ 12th edition
4. Forms of Business Ownership. Режим доступу :
<https://knlueduua.sharepoint.com/sites/01-18EnglishforBusinessCommunication/Shared%20Documents/General/Forms%20of%20Business.pdf>
5. Presentation Skills Workshop. Режим доступу :
<https://knlueduua.sharepoint.com/sites/01-18EnglishforBusinessCommunication/Shared%20Documents/General/Presentation%20Skills%20Workshop.pdf>
6. Business organisational structures. Режим доступу :
<https://knlueduua.sharepoint.com/sites/01-18EnglishforBusinessCommunication/Shared%20Documents/General/BUSINESS%20ORGANIZATIONAL%20STRUCTURE.pdf>
7. Paragraph Writing. Режим доступу : <https://knlueduua.sharepoint.com/sites/01-18EnglishforBusinessCommunication/Shared%20Documents/General/PARAGRAPH%20WRITING.pdf>

11. Інформаційні ресурси

1. Financial Times. Режим доступу : <https://www.ft.com>
2. The Economist. Режим доступу : <https://www.economist.com>
3. What is organisational structure. Режим доступу :
https://www.youtube.com/redirect?event=video_description&redir_token=OUFFLUhqaZQ0ZFpheiJhMTZNbkFCWWdTb0JfMIRCaWozd3xBQ3Jtc0tsY0JvSzN3R2luM2hiSDltSmtRLXBzUEE2TVB3THRfbUxITklNRlhEc2hETmR2OUkzcheWVXoweVplNkx2dU5RVU9CRTEIY3E1YSIFWnhYb2luY0JGYzc0NIg2NnM5YVIONUs3WWZO TkpijTU0enhWWQ&q=http%3A%2F%2Fwww.businessdictionary.com%2Fdefinition%2Forganizational-structure.html%3Futm_source%3Dyoutube
4. Harvard Business Review. Режим доступу : <https://hbr.org>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна.